

Quản lý tổ chức hoạt động trải nghiệm cho học sinh lớp 5 ở các trường tiểu học quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh

Nguyễn Thị Thu Hằng*, Phan Uyên Phương*

*Giảng viên, TS Trường Đại học Vinh

*HVCH Chuyên ngành: Quản lý giáo dục, Trường Đại học Vinh

Received: 5/7/2024 Accepted: 12/7/2024 Published: 24/7/2024

Abstract: The management of experiential activities for 5th-grade students in primary schools in Tan Binh District, Ho Chi Minh City, is essential for developing their comprehensive abilities and qualities. Effective management of these activities not only enhances the learning experience but also fosters essential life skills. However, the practical implementation faces challenges due to teachers' limited understanding and skills in organizing such activities. This research focuses on examining the current state of managing experiential activities in primary schools, identifying existing issues, and proposing effective management strategies. The goal is to create a more engaging and practical learning environment that aligns with modern educational objectives and helps students apply their knowledge in real-life situations.

Keywords: Experiential activities, management strategies, primary education, student engagement, life skills development.

1. Mở đầu

Để phát triển toàn diện, cần đổi mới phương pháp dạy học, tạo môi trường cho HS trải nghiệm và sáng tạo. Dạy học phải gắn với thực tiễn, phát triển năng lực giải quyết vấn đề. Những năm gần đây, các trường tiểu học (TH) ở Việt Nam, đặc biệt là quận Tân Bình, TP. Hồ Chí Minh, đã đổi mới tổ chức hoạt động dạy học thông qua trải nghiệm sáng tạo. Các phương pháp mới như “Bàn tay nặn bột”, dạy học mỹ thuật Đan Mạch, và mô hình VNEN đã được triển khai, giúp HS học theo nhóm và trải nghiệm. Tuy nhiên, việc quản lý tổ chức HĐTN tại các trường TH quận Tân Bình còn hạn chế và cần được nghiên cứu khắc phục. Tổ chức hoạt động trải nghiệm (HĐTN) sáng tạo cần được nhận thức và thực hiện thiết thực hơn, phù hợp với điều kiện nhà trường và địa phương. Vì vậy, nghiên cứu: “Quản lý tổ chức HĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH quận Tân Bình, thành phố Hồ Chí Minh” là vấn đề cần thiết hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng nội dung quản lý tổ chức HĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh

2.1.1. Thực trạng quản lý mục tiêu tổ chức HĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH

Bảng 2.1. Đánh giá về đội ngũ CBQL-GV về việc quản lý mục tiêu tổ chức HĐTN cho HS ở trường TH

TT	Chỉ tiêu	Điểm TB	Xếp loại
----	----------	---------	----------

1	Xác định mục tiêu tổ chức HĐTN cụ thể và toàn diện	3.59	4
2	Mục tiêu tổ chức HĐTN phù hợp thực tế nhà trường và HS khối 5	3.70	2
3	Mục tiêu tổ chức HĐTN theo định hướng phát triển năng lực HS	3.72	1
4	Mục tiêu dạy tổ chức hoạt động thể hiện rõ kiến thức, kỹ năng, thái độ và năng lực HS.	3.67	3
	Trung bình	3.67	

Như vậy, kết quả khảo sát về quản lý mục tiêu tổ chức HĐTN cho HS ở các trường TH cho thấy CBQL đã thực hiện tốt việc quản lý mục tiêu tổ chức hoạt động bám sát mục tiêu giáo dục đề ra, nhằm giúp HS phát triển toàn diện, tư duy tốt.

2.1.2. Thực trạng quản lý nội dung tổ chức HĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH

Kết quả khảo sát cho thấy rằng nội dung tổ chức HĐTN ở các trường TH được đánh giá cao về việc bám sát mục tiêu, phù hợp với đối tượng HS và đảm bảo phát triển khả năng tư duy sáng tạo.

2.1.3. Thực trạng quản lý phương pháp, hình thức tổ chức HĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH

Đánh giá cho thấy đội ngũ CBQL-GV phối hợp tốt giữa các phương pháp truyền thống và phương pháp tích cực. Tuy nhiên, cần cải thiện việc sử dụng phương pháp phù hợp với mục tiêu, nội dung và phương tiện tổ chức để nâng cao hiệu quả của hoạt động trải nghiệm.

Đánh giá trung bình cho thấy hình thức tổ chức HĐTN tại các trường TH đạt mức khá, với ĐTB là

3.40. Đặc biệt, các hình thức tổ chức hoạt động cho phép HS phát huy tính độc lập và tự chủ được đánh giá cao nhất. Tuy nhiên, cần tiếp tục linh hoạt và đa dạng hơn trong việc thay đổi vai trò thầy - trò để nâng cao hiệu quả giáo dục.

Kết quả khảo sát cho thấy LKH KTĐG HĐTN được thực hiện tốt nhất với ĐTB 3.58. Tuy nhiên, việc xây dựng hệ thống chỉ tiêu đánh giá và đa dạng các hình thức kiểm tra cần được cải thiện để nâng cao hiệu quả tổ chức HĐTN cho HS lớp 5, với điểm trung bình chung là 3.02.

2.1.4. Thực trạng đảm bảo các điều kiện quản lý tổ chức HĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH

Kết quả khảo sát cho thấy: Chất lượng chuyên môn của CBQL-GV trong tổ chức HĐTN được đánh giá cao nhất với điểm trung bình 3.15. Tuy nhiên, việc phân bổ kinh phí cho các HĐTN cần cải thiện, với điểm trung bình 2.71. Tổng thể, các điều kiện quản lý đạt ĐTB 2.99, cho thấy cần tăng cường hơn nữa các nguồn lực.

2.2. Các biện pháp quản lý tổ chức HĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH quận Tân Bình, TP Hồ Chí Minh

2.2.1. Tổ chức nâng cao nhận thức cho CBQL, GV về sự cần thiết phải quản lý tổ chức HĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH quận Tân Bình,

Biện pháp này giúp GV, HS nắm được mục tiêu của HĐTN và tổ chức quản lý HĐTN trong việc nâng cao chất lượng GD toàn diện cho HS trong nhà trường, trang bị cho HS những kỹ năng trải nghiệm sáng tạo, cần thiết nhất để HS có thể thích ứng với cuộc sống của xã hội thời hiện đại,

Nội dung và cách thức thực hiện biện pháp

a. Nội dung biện pháp

Đẩy mạnh tuyên truyền; nâng cao nhận thức của toàn xã hội về vai trò, trách nhiệm của nhà giáo và nhiệm vụ xây dựng đội ngũ nhà giáo, CBQL giáo dục về tổ chức HĐTN cho HS lớp 5.

Xây dựng quy hoạch, kế hoạch truyền truyền cho đội ngũ CBQL, GV theo từng cấp: Cấp trường, cấp phòng GD & ĐT. Trên cơ sở đó phân bổ kế hoạch truyền truyền GV cho từng năm học và lập kế hoạch dài hạn cho sự phát triển của đội ngũ GV TH ở quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh.

Xây dựng, đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền một cách sâu rộng thông qua tổ chức các buổi tọa đàm, trao đổi ý kiến giữa các GV và chuyên viên giáo dục, tổ chức các phong trào thi đua tìm hiểu về vai trò, ý nghĩa của HĐTN cho HS lớp 5.

Tổ chức nói chuyện, tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc cho GV trong công tác tổ chức các HĐTN

cho HS lớp 5 ở các trường TH.

b. Cách thức thực hiện

Tăng cường thông tin thời sự, tin tức trong và ngoài nước, trong đó chú trọng những nội dung liên quan đến tổ chức HĐTN cho HS lớp 5,

Tuyên truyền, GD cho các lực lượng trong và ngoài ngành GD HĐTN cho HS lớp 5 để họ thấy rõ, hiểu sâu sắc hơn những đóng góp của bản thân đối với công cuộc đổi mới GD.

Quản triệt quan điểm, chương trình tổ chức HĐTN cho HS lớp 5 ở trường TH.

Cung cấp tài liệu liên quan cho GV, CMHS; xây dựng khẩu hiệu, ban tuyên truyền về vai trò của HĐTN cho HS lớp 5 ở trường TH.

Ban hành văn bản hướng dẫn triển khai các công tác tổ chức HĐTN cho HS lớp 5 trong nhà trường, các trường TH.

Thông qua Hội nghị CMHS, giới thiệu cho CMHS những HĐTN cần thiết của trẻ, đồng thời trang bị cho họ những hiểu biết cơ bản để thực hiện các hoạt động trong giáo dục HĐTN cho HS lớp 5 ở trường TH, từ đó xây dựng niềm tin với CMHS, huy động được sự phối hợp của CMHS trong tổ chức HĐTN cho HS lớp 5 ở trường TH.

2.2.2. Quản lý nội dung tổ chức HĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH theo điều kiện nhà trường

Biện pháp này nhằm làm cơ sở để tổ chức, chỉ đạo các HĐTN cho HS lớp 5 theo đúng mục tiêu đề ra, là cơ sở để tổ chức kiểm tra, đánh giá chất lượng các HĐTN cho HS lớp 5.

Nội dung và cách thức thực hiện biện pháp

a. Nội dung biện pháp

+ Xây dựng kế hoạch tổ chức HĐTN của các trường TH quận Tân Bình, thành phố Hồ Chí Minh.

+ Tổ chức nghiên cứu, học tập các văn bản chỉ đạo cấp trên về tổ chức các hoạt động trải nghiệm, bám sát khung chương trình GD của Bộ GD&ĐT để xác định các nội dung HĐTN và phân phối nguồn lực cho từng hoạt động.

+ Xây dựng kế hoạch tổ chức xây dựng, thiết kế nội dung HĐTN và sử dụng các phương pháp, hình thức tổ chức hoạt động trải nghiệm.

+ Huy động sự tham gia của GV, tổ chức Đoàn thanh niên, Đội thiếu niên và đại diện CMHS tham gia xây dựng kế hoạch.

b. Cách thức thực hiện

Bước 1: Khảo sát tình hình đội ngũ CB-GV-HS và các yếu tố về vật chất, yếu tố về tài chính trong nhà trường trước khi vào năm học mới.

Bước 2: Lập kế hoạch nhất thiết phải bám sát các văn bản chỉ đạo của ngành giáo dục và đào tạo, các

quy định, nhiệm vụ trọng tâm của ngành trong năm học đó và trên cơ sở kế hoạch chung của năm học nhưng cũng phải lập kế hoạch linh hoạt theo tình hình của nhà trường và địa phương tình huống.

Ban lãnh đạo của nhà trường lập kế hoạch tổ chức HĐTN cho HS toàn trường và đưa ra các chuẩn kỹ năng để HS thực hiện. Các kế hoạch phải chỉ rõ được những điểm mạnh, điểm yếu, điều kiện thuận lợi hay những khó khăn, vướng mắc của nhà trường; Có kế hoạch chi tiết cho từng học kỳ, từng tháng và cho cả năm học. Kế hoạch phải cụ thể cho từng khối lớp, từng đối tượng HS.

Chú trọng xây dựng kế hoạch chi tiết, sáng tạo cho các cuộc vận động, phong trào lớn vào các ngày kỷ niệm trong năm, chú trọng kế hoạch hoạt động của các CLB của nhà trường.

Bước 3: Điều chỉnh kế hoạch.

Sau khi xây dựng kế hoạch cần thông qua tổ phụ trách HĐTN để mọi thành viên nắm bắt được tinh thần công tác trong một năm học.

Việc thu thập ý kiến đóng góp của tất cả các thành viên trong nhóm quản lý tổ chức HĐTN giúp cho kế hoạch được chi tiết và sáng tạo hơn.

2.2.3. Quản lý đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức HĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH

Biện pháp này nhằm đa dạng hóa các loại hình hoạt động của HS, tạo sự hấp dẫn cho HS trong các HĐTN thông qua các hình thức phong phú, hấp dẫn cho mọi loại hình hoạt động, tạo môi trường để HS thực sự được trải nghiệm về kiến thức, kỹ năng đã học, trải nghiệm về xúc cảm tình cảm trong mọi mối quan hệ, trải nghiệm về kỹ năng hành vi ứng xử trong quan hệ đạo đức và quan hệ xã hội,... Các hình thức tổ chức HĐTN của HS TH giúp phát triển môi trường học tập, rèn luyện cho HS, giúp HS phát triển toàn diện nhân cách, học tập, rèn luyện trong môi trường hợp tác đáp ứng nhu cầu của xã hội hiện nay.

a. Nội dung và cách thức thực hiện biện pháp

CBQL cần có văn bản hướng dẫn, chỉ đạo và yêu cầu GV cần phải luôn làm mới các hình thức tổ chức HĐTN bằng cách tổ chức hoạt động phải đa dạng và có sự thay đổi cho phù hợp với mục đích, yêu cầu của mục tiêu, nội dung, chương trình HĐTN của HS, phù hợp với khả năng, tâm lý lứa tuổi HS.

Nhà trường thường xuyên khảo sát nhu cầu HS, gợi ý các chủ đề, chủ điểm để HS cùng lựa chọn nội dung phù hợp mà mình yêu thích, làm nền tảng để xây dựng kế hoạch HĐTN với hình thức và phương pháp phù hợp nhu cầu, thu hút đông đảo HS tham gia.

HĐTN của HS cơ bản rất đa dạng, nếu biết đầu tư và khai thác sẽ giúp HS hứng thú hơn với các HĐTN, cân cân đối giữa các hoạt động trong trường với HĐTN ngoài trường. Cân đối giữa các hình thức sân khấu hóa với hình thức thực hành, thực tế, ...

CBQL cần chú ý tới sở trường, ý thích, sự hứng thú của các em HS để tạo điều kiện cho các em tham gia hoạt động một cách tự giác và đạt hiệu quả cao nhất do nội dung và hình thức tổ chức HĐTN của HS hiện nay rất đa dạng và phong phú.

Các chủ đề HĐTN, hình thức tổ chức hoạt động phải luôn đổi mới, không nên để tình trạng hoạt động năm này giống hệt hoạt động năm trước, hoặc hoạt động của các khối lớp trùng nhau dẫn đến HS nhàm chán, không hứng thú khi tham gia hoạt động.

Các hình thức tổ chức HĐTN được thiết kế theo từng lĩnh vực trải nghiệm sao cho phù hợp: lĩnh vực học tập, lĩnh vực giáo dục đạo đức, lối sống, lĩnh vực trải nghiệm xúc cảm, tình cảm, lĩnh vực trải nghiệm mô phỏng...

CBQL chỉ đạo GVCN và các tổ chuyên môn tăng cường tổ chức hoạt động theo hình thức CLB môn học, hoạt động theo chủ đề có tác dụng phát triển năng lực HS. Chỉ đạo Đoàn thanh niên, Đội thiếu niên, GVCN lớp phối hợp với CMHS tăng cường tổ chức các hoạt động tham quan, dã ngoại, cắm trại để phát triển môi trường trải nghiệm cho HS.

3. Kết luận

Quản lý tổ chức HĐTN là một nhiệm vụ quan trọng của ngành giáo dục nói chung và các trường TH nói riêng. Trong những năm qua, công tác quản lý tổ chức HĐTN nói chung và quản lý tổ chức HĐTN ở các trường TH quận Tân Bình, thành phố Hồ Chí Minh nói riêng đã đạt được những thành tựu nhất định. Để nâng cao hiệu quả của công tác quản lý tổ chức HĐTN, CBQL các nhà trường TH quận Tân Bình, thành phố Hồ Chí Minh cần nghiên cứu cơ sở lý luận, đánh giá thực trạng một cách khách quan để có thể đưa ra các biện pháp có tính khả thi nhất, phù hợp với điều kiện nhà trường và thực tiễn địa phương.

Tài liệu tham khảo

1. Ban chấp hành TW Đảng (2013), Nghị quyết số 29/NQ-TW về đổi mới căn bản toàn diện giáo dục và đào tạo. Hà Nội
2. Bộ GD&ĐT (2015), *Tài liệu tập huấn Kỹ năng xây dựng và tổ chức các HĐTN cho HS TH trong trường học*, Hà Nội.
3. Bộ GD&ĐT (2015), *Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể trong chương trình giáo dục phổ thông mới*. Hà Nội